

OBSAH

Úvod k druhému dílu	9
HLAVA I.	
VÝVOJ VOJENSTVÍ V ČECHÁCH A NA SLOVENSKU V PODMÍNKÁCH	
HABSBURSKÉ MONARCHIE	
Vznik habsburské monarchie a její mezinárodní postavení (<i>Vojtech Kopčan</i>)	14
Kapitola 1	
Slovensko v první linii boje s tureckou expanzí (1526—1606) (<i>Vojtech Kopčan</i>)	18
Politická struktura Uherska.	18
Vnitřní a zahraniční politika.	19
Zemědělská a řemeslná výroba, obchod.	23
Výzbroj a výstroj vojska.	24
Opevnění na Slovensku v 16. století.	26
Zásobování vojsk	30
Komunikační síť.	32
Druhy vojsk v Uhersku a jejich organizace.	32
Taktika a strategie císařského a osmanského vojska	
v Uhersku.	39
Ideologické pozadí tureckých válek.	44
Nejdůležitější války s osmanskou říší v letech 1541—1606.	46
Kapitola 2	
Vojenství české stavovské monarchie (1526—1618) (<i>Miroslav Mudra</i>)	52
Vojenské zřízení.	52
Výzbroj a výstroj jednotlivých druhů vojsk.	56
Vojenské umění.	59
Účast českých zemí na válkách Habsburků.	60
Vpád Pasovských	67

Kapitola 3

Vojenství v období třicetileté války (*Miroslav Mudra*)

Formování nepřátelských stran a jejich příprava na válečné střetnutí.	71
Složení vojsk, jejich organizace, výzbroj a výstroj.	72
České stavovské povstání a česká válka.	82
Válka falcká.	92
Válka dánská.	93
Válka švédská.	96
Válka švédská a francouzská.	98

Kapitola 4

Stavovská povstání na Slovensku a boj lidu proti feudalismu (1604—1711) (*Pavol Horváth*)

Upevnění feudálních vztahů a struktura vládnoucí třídy.	109
Úroveň jednotlivých druhů výroby.	111
Výzbroj a výstroj vojsk.	112
Fortifikace, komunikace a zásobování armády.	114
Organizace armády.	115
Vojenská strategie a taktika. Výcvik vojska.	118
Stavovské povstání Štěpána Bočkaje (1604—1606).	119
Stavovské povstání Gabriela Bethlena (1618—1626) a Jiřího Rákócziho (1644—1645).	123
Válka s Turky v letech 1663—1664.	124
Wesselényiho spiknutí (1666—1670) a stavovský odboj Imricha Thökölyho (1678—1683).	128
Stavovské povstání Františka II. Rákócziho (1703—1711).	133
Účast poddaného lidu ve stavovských povstáních.	138
Protifeudální boj poddaných.	139

HLAVA II.

VÝVOJ VOJENSTVÍ V OBDOBÍ POZDNÍHO FEUDALISMU

Kapitola I.

Vývoj stálé armády v období let 1649—1740 (*Andrej Romaňák*)

Mezinárodní postavení habsburské monarchie ve druhé polovině 17. a první polovině 18. století.	144
Vznik stálé armády.	151
Organizace, výstroj a výzbroj pěchoty.	153
Organizace, výstroj a výzbroj jezdeckva.	158
Dělostřelectvo, organizace, výzbroj a výstroj.	162
Početní růst habsburské armády.	165
Velení pluků a kompanií.	167
Vojenské správní orgány.	169
Doplňování habsburské armády.	170
Vývoj pevnostního stavitelství.	172
Vojenské technické školy.	177
Výcvik vojsk.	177
Kázeňské tresty a plukovní soudy.	178
Zdravotní služba a zabezpečení invalidů.	180
Způsob ubytování a zásobování vojska.	182
Náklady na vydržování armády.	183

Vojenské aspekty merkantilismu.	187
Povstání nevolníků a potlačovatelská funkce armády	188
Kapitola 2	
Vojenství v období tereziánských a josefínských reforem (<i>Andrej Romaňák</i>)	
Válka o dědictví habsburské.	192
Sedmiletá válka.	203
Válka o dědictví bavorské a válka s Tureckem.	215
Vojenské umění	219
Organizace armády, výstroj a výzbroj jednotlivých druhů vojsk.	221
Organizace technických druhů vojsk.	232
Zdravotní služba.	233
Výstavba pevností a obranné soustavy státu.	234
Doplňování armády.	238
Vojenské řídicí instituce a důstojnický sbor.	241
Vojenské soudnictví.	242
Výchova důstojnického sboru.	243
Ubytování vojska, zásobování, náklady na udržování armády.	244
Nevolnické povstání a armáda v roce 1775.	246
Kapitola 3	
Slovensko v letech 1711—1790 a jeho podíl na vojenství habsburské monarchie (<i>Anton Špiesz</i>)	
Hospodářský a politický vývoj na Slovensku po satumarském míru.	249
Podíl Slovenska na budování a udržování habsburské armády.	252
Účast uherského vojska ve válkách o habsburské dědictví a v sedmileté válce.	253
Organizace uherského vojska, výzbroj a výstroj vojáků	255
Významní uherští vojevůdci a jejich účast ve válečném dění.	261
HLAVA III.	
VOJENSTVÍ V OBDOBÍ NASTUPUJÍCÍHO KAPITALISMU, BURŽOAZNÍCH REVOLUCÍ A FORMOVÁNÍ NOVODOBÝCH NÁRODŮ	
Kapitola 1	
Vojenství v období nástupu kapitalismu (<i>Andrej Romaňák</i>)	
Války proti francouzské buržoazní revoluci a napoleonské války.	264
Reformy v rakouské armádě.	281
Výstroj a výzbroj jednotlivých druhů vojsk.	283
Hospodářský vývoj v Čechách v první polovině 19. století.	290
Organizace vojska, výzbroj a výstroj.	296
Armáda mocenským nástrojem feudální reakce.	298
Kapitola 2	
Vojenství na Slovensku v období formování novodobého slovenského národa (<i>Anton Špiesz</i>)	
Hospodářský vývoj na Slovensku v 1. polovině 19. století.	301

Formování novodobého slovenského národa v podmínkách Uherska.	303
Vojenské aspekty uherské šlechtické opozice.	306
Účast Uherska v napoleonských válkách.	307
Doplňování uherských pluků. Výstroj a výbroj vojáků v 1. polovině 19. století.	310
Kapitola 3	
Revoluční vlna 1848—1849 v Evropě (<i>Vojtech Dajgl</i>)	
Cíle revolučního hnutí v letech 1848—1849 v Evropě.	312
Habsburská monarchie v předvečer revoluce 1848—1849.	313
Kapitola 4	
Vojenské aspekty buržoazní revoluce v Čechách (<i>Andrej Romaňák</i>)	
Rozmach revolučního hnutí v první čtvrtině roku 1848.	316
Politická koncepce liberální buržoazie a činnost národních gard.	318
Politický program radikálních demokratů.	322
Červnové povstání v Praze roku 1848.	323
Nástup kontrarevolučních sil.	328
Kapitola 5	
Průběh revolučního ozbrojeného zápasu na Slovensku v letech 1848 a 1849 (<i>Vojtech Dajgl</i>)	
Buržoazní revoluce v Uhersku.	332
Přípravy k ozbrojenému vystoupení slovenských dobrovolníků; doplňování, výbroj, výstroj, zásobování, výcvik, organizační struktura slovenského dobrovolnického sboru.	334
Záříjová výprava, její průběh, politické a vojenské příčiny jejího neúspěchu.	337
Zimní tažení.	342
Letní výprava.	346
Významnější vojenské akce maďarské armády a zbrojní výroba na Slovensku.	349
Zhodnocení a výsledky slovenského revolučního vystoupení.	350
HLAVA IV.	
VÝVOJ VOJENSTVÍ V NAŠICH ZEMÍCH V OBDOBÍ KAPITALISMU A NÁSTUPU IMPERIALISMU	
Kapitola 1	
Vojenství předmonopolistického období kapitalismu (1850—1866) (<i>Miroslav Broft s použitím materiálů Vojtecha Dajgla</i>)	
Zahraniční politika Rakouska v padesátých letech a jeho účast v krymské válce.	353
Vliv rozvoje průmyslu a techniky na vojenství.	
Fortifikace.	354
Vývoj vojenství (branný systém, organizace armády, výbroj, uniformy, taktika, výcvik).	357
Rakousko-italsko-francouzská válka roku 1859; její vliv na vnitřní politiku a vojenství; vojenské reformy, změny ve výbroji a taktice.	368

Prusko-rakouská válka roku 1866 a její ohlas v českých zemích a na Slovensku.	376
Kapitola 2	
Změny ve vojenství od rakousko-uherského vyrovnání do nástupu imperialismu s důrazem na území dnešního Československa (1867—1900) (<i>Miroslav Broft s použitím materiálů Vojtecha Dangla</i>)	
Rakousko-uherské vyrovnání z roku 1867 a jeho důsledky.	392
Okupace Bosny a Hercegoviny a přeskupení mocenských sil v Evropě.	393
Hospodářský rozvoj Rakousko-Uherska koncem 19. století a jeho vliv na vojenství.	394
Vývoj vojenství (vojenské reformy, složení, organizace a struktura ozbrojených sil, fortifikace, výzbroj, výstroj, taktika, výcvik a výchova vojsk).	397
Kapitola 3	
Vojenství v období nástupu imperialismu a v předvečer první světové války (<i>Vojtech Dangl s použitím materiálů Vlastimila Vávry</i>)	
Nástup imperialismu a jeho vliv na vojenství.	418
Zahraničněpolitický vývoj, boj o mocenský vliv ve světě; ohniska válečného napětí a všeobecné zbrojení v Evropě	422
Hlavní znaky imperialismu v Rakousko-Uhersku a hospodářský vývoj Předlitavska; vedoucí postavení českých zemí v průmyslové výrobě.	426
Zvláštnosti monopolistického kapitalismu v Uhersku a hospodářský vývoj Slovenska.	427
Zbrojní výroba.	429
Balkánská politika Rakousko-Uherska; anexe Bosny a Hercegoviny roku 1908.	433
Balkánské války a zostření mezinárodní situace; konkrétní projevy militarizace v monarchii a přípravy na válku.	434
Organizace, vnitřní struktura, dislokace, výzbroj obraných sil Rakousko-Uherska se zřetelem na území Čech, Moravy a Slovenska.	438
Národnostní problematika v rakousko-uherské armádě a postavení Čechů a Slováků v ozbrojených silách monarchie.	452
Národnostní otázka v české politice v letech 1900—1914.	462
Antimilitaristické hnutí v českých zemích.	467
Postoj slovenské politické reprezentace k národnostní problematice v armádě a k zahraniční politice monarchie; protiválečné hnutí na Slovensku.	468
HLAVA V.	
ČEŠI A SLOVÁCI V PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE	
Kapitola 1	
V rakousko-uherské armádě a dohodových jednotkách do roku 1916 (<i>Vlastimil Vávra s použitím materiálu Mariána Hronského</i>)	
Účast Rakousko-Uherska v pozemních operacích 1914—1917.	475

Čeští a slovenští vojáci rakousko-uherské armády v letech 1914—1915.	493
Československé jednotky v zemích dohodového tábora.	498
VŘSR a její vliv na průběh války.	508
Kapitola 2	
Pod vlivem VŘSR na obou stranách front (<i>Vlastimil Vávra s použitím materiálu Mariána Hronského</i>)	
Češi a Slováci v roce 1917 v Rusku.	512
Vznik československé autonomní armády ve Francii.	517
Protisovětské povstání československého armádního sboru.	520
Českoslovenští internacionalisté v Rusku v letech 1917—1918.	530
Československé legie v Itálii.	536
Vzpoury českých a slovenských vojáků v roce 1918 v rakousko-uherské armádě.	544
Vojenské aspekty vzniku Československé republiky.	555
Seznam nejdůležitější použité literatury.	560
Rejstřík osob.	570
Rejstřík míst.	577